

specifikace: K projednání a rozhodnutí sporu, ve kterém se žalobce domáhá, aby mu žalovaný vydal (vrátil) blankosměnku, je založena věcná příslušnost krajských soudů podle speciálního ustanovení § 9 odst. 2 písm. j) občanského soudního řádu.

§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.

§ 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

§ 10 zákona č. 191/1950 Sb., směnečného a šekového

Ncp 139/2022

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobce: **J. L.**
zastoupený advokátem Mgr. Vojtěchem Růžičkou
sídlem Družstevní 1378/7, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Zámek Hluboš, z. ú.**, IČO 09625038
sídlem 262 22 Hluboš 1
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Drumevem
sídlem Opletalova 1417, 110 00 Praha 1

o vydání blankosměnky,

vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 7 C 6/2022, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Okresního soudu v Příbrami (dále jen „předkládající soud“) dne 5. 1. 2022 domáhá po žalovaném vydání originálu příslušné zajišťovací blankosměnky, kterou měl předat žalovanému. K podpoře žalobních tvrzení žalobce současně k důkazu předložil kopii

příslušné „vlastní“ blankosměnky, z níž se podává, že měla být vystavena žalobcem ve prospěch žalovaného.

2. Předkládající soud postupoval podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a předložil věc Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí o věcné příslušnosti s tím, že věc nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, ale podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř. soudů krajských. Předkládající soud v daném ohledu odkázal na usnesení nadřízeného soudu ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. Ncp 336/2020.
3. Žalobce se sice k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu ve smyslu § 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř. nevyjádřil, nicméně již v rámci žaloby - a to k podpoře závěru o místní příslušnosti předkládajícího soudu - konstatoval, že blankosměnka není do svého vyplnění cenným papírem, když nemá náležitosti cenného papíru.
4. Žalovaný pak přisvědčil názoru předkládajícího soudu, že k projednání a rozhodnutí v tomto řízení je věcně příslušný Krajský soud v Praze, přičemž navrhl, aby spis byl předložen nadřízenému soudu k rozhodnutí o věcné příslušnosti.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
7. Podle § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), cenný papír je listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.
8. Ze skutečností vymezených v odstavci 1. odůvodnění se podává, že žalobce svou žalobu, respektive svůj žalobní požadavek odvozuje - v rámci tvrzení o rozhodujících skutečnostech - od vystavení „vlastní“ blankosměnky (§ 10 a 77 odst. 2 zákona č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „ZSŠ“) žalobcem a od jejího převzetí žalovaným, a to jako osoby, v jejíž prospěch byla vystavena.
9. Nadřízený soud zopakoval v řadě svých rozhodnutí (viz například jeho usnesení ze dne 28. 2. 2020, sp. zn. Ncp 154/2020, ze dne 23. 3. 2020, sp. zn. 205/2020 a další - veřejnosti volně přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>), „přestože v současnosti platná a účinná právní úprava - a to na rozdíl od předchozí úpravy obsažené v § 1 odst. 1 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 - explicitně nestanoví, že směnka (ať vlastní či cizí) je cenným papírem, taková skutečnost se jednoznačně podává z obecné zákonné definice cenného papíru obsažené v § 514 o. z., a to ve spojení s korespondující úpravou obsaženou v zákoně směnečném a šekovém; přitom „standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 620/2017, je dlouhodobě ustálena v názoru, že (cit.): „směnka je dlužnický dokonalý cenný papír, jímž za předpokladu splnění přísných formálních náležitostí vzniká přímý, bezpodmínečný, nesporný a abstraktní závazek určité osoby zaplatit majiteli směnky v určitém místě a čase stanovenou peněžitou částku; i když se vystavení směnky zpravidla opírá o určitý důvod (kauzu), vzniká ze směnky specifický (směnečný) právní vztah, jehož abstraktní charakter tkví v tom, že právní důvod (kauza) není pro jeho existenci významný a ze směnky nevyplývá; směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl důvodem jeho vzniku““.
10. K problematice věcné příslušnosti soudů k žalobě na vydání směnky se nadřízený soud vyslovil v souvislosti s vydáním (předkládajícím soudem případně odkazovaného) usnesení ze dne

18. 5. 2020, sp. zn. Ncp 336/2020 (a přístupného rovněž na internetové adrese zmíněné v předchozím odstavci odůvodnění), a to ve prospěch příslušnosti krajských soudů podle speciálního ustanovení § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř..

11. Otázkou zůstává, zda ustanovení § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř. je aplikovatelné rovněž v případě, kdy předmětem řízení (jako v dané věci) je vydání blankosměnky, která je pouze předstupněm (respektive „zárodkem“ - viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2015, sp. zn. 29 Cdo 860/2012) směnky jako cenného papíru.
12. K zodpovězení otázky předestřené v předchozím odstavci odůvodnění je namísto přistoupit k aplikaci základního interpretačního pravidla, které formuloval Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 13. 4. 2016, sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, pro účely výkladu pravidel věcné příslušnosti soudů v občanském soudním řízení - totiž že: „vymezení věcné příslušnosti soudů podle povahy věci odráží zejména složitost věcí (jejich typovou, skutkovou a právní obtížnost), zvláštnosti hmotněprávní úpravy (potřebu užší specializace při projednávání a rozhodování určitého typu sporů), zvláštnosti procesní úpravy (vyžadující také určitou míru specializace)“.
13. S ohledem na právě citované úvahové východisko, nelze, než uzavřít, že účelu úpravy obsažené v § 9 o. s. ř. koresponduje výklad, jenž pod § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř. zahrnuje rovněž spory, které se týkají „vlastních“ blankosměnek, s nimiž počítá ZSS ve svém § 10 (s přihlédnutím k § 77 odst. 2 ZSS).
14. S ohledem na vše shora uvedené rozhodl nadřízený soud pod bodem I. výroku, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.), přičemž - pod bodem II. výroku - současně uvedl konkrétní soud, kterému bude věc po právní moci usnesení postoupena (§ 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř.); rozhodnutím pod bodem II. výroku tohoto usnesení však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 24. února 2022

JUDr. František Kučera
předseda senátu